

A tumacia se erigens in prælatu. Isti sunt quatuor fabri, qui totum mundum concutunt, & corda filiorum dei dissipant, à quibus nos custodiat deus: Amen.

De fortitudine tenenda: Sermo XIII.

VIA in hac vasta solitudine dei gratia sumus in vnum cōgregati, vt vnanimis habitemus in domo, & sint nobis omnia communia, propterea inter cæteras virtutes fortitudinem oportet nos rapere, sequi & imitari. Nam si hæc virtutem amplexi fuerimus fratres, iacula fortunæ non timebimus, deridebimus diaboli blandimenta, & spernemus illata. O fratres mei ligate hæc in cordibus vestris, quoniam qui fortis est, liber est. Non enim fuit fortuna, non vanitati mundanæ. O fratres mei & lætitia cordis mei considerate quanta fuerit in martyribus fortitudo, qui velut impassibiles tormenta despiciunt, tyrannos confundunt, cuncta quæ mundi sunt despiciunt, qui licet decorati, licet combusti, licet in cunctis membris afflicti, licet in omnibus corpore sint proiecti, non tamen legimus eos esse mēte mutatos. Sed scire debetis fratres mei quod multis modis dicitur fortitudo, hypocritarum videlicet & philosophorum, & bonorum fidelium. Hypocrita denique multa sustinet, multa portat, & fortis in cunctis apparet. Sed vā hypocritæ, quia venando mūdi gloriam, æternam penam meretur: Hic sic trahit gloriā quod non habeat gloriā. Hec enim fortitudo non virtus est sed vitium, nō magnanimitas sed infirmitas, non bonitas sed imbecillitas appellatur. Hanc præterdunt hæretici, hanc rapiunt falsi fratres, de quorum numero dei gratia vos nunquam esse cognoui. Quædam etiam fortitudo est philosophorum, qui calcauerunt diuitias, honores, pompas, dignitates, & aliquando membra propriorum corporum, sed hæc fortitudo insufficiens erat ad æternæ vitæ meritum. Quare? Quia carebant charitate & timore dei. Ipsa denique charitas est forma omnis bonæ actionis. O quantus rigor fortitudinis fuit in Platone, o quot & quāta patiebatur contraria, sed quia fundamentum fidei caruit, propterea spes eam fortitudinem non erexit: & quia charitate non profecit, ideo virtutis meritum omnino amisit. Sed est & alia fortitudo qua boni quotidie certant vsque ad mortem. Tales sunt fundati in deo, ideo vt supra diximus fratres, nec verba nec impiorū verbera timent. Hæc est illa mirabilis fortitudo, qua Moyses asperitatem viæ deserti vicit, hic est panis coelestis, qui Heliam in deserto pauit. Hæc est fortitudo quæ mortem spernit, hæc est clauis qua domus dei patet & aperitur. Hec est que habenas voluptatis sub freno rationis iacere cogit. Hec est qua Ioannes in deserto decoratur. Hæc est qua Paulus eremitarum forma beatificatur. Hæc Antonij aliorumq; sanctorum patrum lorica est & zona, qua præcincti & armati in excelsis indefessa voce quotidie clamare non cessant. O fortitudo, eremitarum baculus, coenobitarum cingulus, monachorumq; omnium sacramentum, tu contra paupertatem vales, vt non frangatur animus paupertatem amantis, sed amplior fit interior & magis vireat in mente. Quanto minus abundat in rebus fortunæ, tanto plus valet fortitudo contra mundi insultum. O fortitudo si dolorem pateris, tu in omnibus gratias agis, tu in tribulatione diuitias spirituales & delicias inuenis vt potius morbi cedant in mentis commodum quam corporis detrimentum. O fortitudo omnem crudelitatem euacuas, carcerem respicis, crucem non metuis, eculum amplecteris, optas vincula, spontanea semper curris ad mortem. O monache nihil valet cursus tui brauij, nihil tua operatio, nisi columna fortitudinis roboretur. Nihil valet edificium boni operis, nisi columnam fortitudinis amplexeris. Sed si columna fortitudinis fracta fuerit, totum ædificium bonorum operum ruit. Hanc si Dauid tenuisset, ho-

micidium & adulterium nō commisset. Si Sampson hanc seruasset, femina eum inimicis non tradidisset. Si Salomon hanc dilexisset, idola non adorasset. Si Petrus hanc tenuisset, ad vocem ancille fides nō negasset. Si filij Israël hanc habuissent, minime in deserto murmurassent. Eia igitur fratres estote fortes in bello tationum, tribulationum, infirmitatum, iniuriarum, & pugnate cum antiquo serpente, & accipietis regnum æternum: Amen.

De iustitia & correctione fraterna: Sermo XIII.

T bene nostis fratres charissimi, tria monasteria apud Hipponem dei gratia meruimus: Nulquā dabiliter ad honorem sanctæ trinitatis construere. Quorum primū hoc est, in quo iam annis multis modico pabulo contenti hilariter cōmoramini, bestijs associati, aubus ministrati, ciborumq; spernentes delicias & visus hominum fugientes. Et ideo non ego miser, sed vos sæpe angelorum assueti estis colloquijs. Aliud quoq; monasteriū in horto quē sanctus noster pater Valerius mihi dedit, edificatum est. Et quoniam postquam presbyter Episcopus factus sum, nec semper hic vobiscum habitare potui, nec cū fratribus qui in prædicto monasterio positi sunt, propterea infra domum Episcopi meū habere volui monasterium clericorum, & cum eisdem pariter viuere ceppi secundum regulam & apostolicam traditionem. Ad vos ergo tantum qui in eremo laudabiliter viuere voluistis, pertinet verbum istud audire & intelligere, atque operibus adimplere, quo dicitur, Diligite iustitiam. Ad fratres autem nostros & clericos qui in vrbe habitant, quibus etiam expedit prædicare quotidie verbum dei, pertinet non solum diligere iustitiam quo ad seipsos, sed etiam iudicare, reprehendere, obsecrare, increpare in omni patientia & doctrina populum electum dei. Et licet fratres nostri qui collocati sunt in horto sancti Episcopi Valerij satis distent ab vrbe, quia eorum tamē fama diuinitus diuulgata est, ordinavi vt verbum dei populo salubriter prædicaret, animæq; fidelium suam vitam, doctrinam & exemplum audiendo & videndo sponte redirent ad illum qui ex nihilo cuncta creauit. Ecce quomodo terram iudicant, ligant & solvunt quæ volunt, semper deo fauente. Vos vero qui segregati estis à seculo, qui etiam vitam tutiorem eligere voluistis, audite quod in cunctis maxime iustitiam diligere debeatis. O fratres mei & lætitia cordis mei, vultis scire quomodo vos solitarii iustitiam diligere debeatis? Cauete ne sic ab alterius oculo festucam eiciatis, vt in oculo vestro trabem nō videatis: nec sic alterius velitis reuelare lapsum, vt vestrum non videatis casum: nec sic alterius curare debetis morbum, vt & vos ipsos postponatis ægrotos, ne cuiuslibet vestrum dicatur, Medice cura primò teipsum. Cura ergo primò teipsum o monache, vt curatus alterius vulnera curare possis. Audite fratres mei, audite quid dominus dixerit Phariseis adulteram accusantibus, Qui sine peccato est vestrum primus in illam lapidem mittat. O monache in quo alium iudicas, teipsum condemnas. Qua fronte fratres mei poterimus arguere alios de eo quod in nobis grauius inuenimus? Ad nos igitur fratres pertinet mundos esse & sanctos, & si tunc fratrem nostrum deuare videmus, reprehendere eum cum omni mansuetudine sine mora debemus, ne per nostram negligentiam pereat. Charitas enim non odij, non rancoris, sed zelo iustitiæ gladium correctionis euaginare debet: tamen semper misericordia ligata sit in cordibus vestris, ne velut Iudas ille qui peccauit, desperatus ad suspendium pergat. Hoc autem ad vos maxime pertinet fratres. Sed quid ad fratres in vrbe habitantes pertineat audiamus. Certe non solum hoc, sed etiam spectat ne iudicium odio exasperent, ne delitate inflamment, ne amore pecuniæ emolliant, quia

L v pauperes

D Nusquā impudētius fingit quā hic.

E

non religiose

non peditator, et c.

F

Ioan. 3.

non curam habet